

Av hans forutsetninger nevner jeg først hans følelser for Tyskland. Ikke fordi det var den viktigste for ham, men fordi den er gjort til den viktigste, ja, den eneste. Han la aldri skjul på disse følelsene. Det var jo heller ikke alltid så at det var en feil, en forbrytelse, å være tyskvennlig her i landet. Mon det ikke var først etter 1905 det begynte å bli ikke riktig *comme il faut*.

Hamsuns grunnleggende ungdomsår fallt sammen med de store pangermanister Bjørnson, Ibsen og Lies beste tid. Norske kunstnere både før Hamsun og samtidig med ham, - for den saks skyld også etter ham, - fikk impulser fra Tyskland, støtte og forståelse, ja, til og med verdensnavn via dette landet. Det er jo kjent nok. Men for Hamsun ble dette forhold kanskje potensert. Han som ikke bare d i k t e t "Sult", men levet den, som hadde slitt så tungt og forgjeves for å få et aldri så lite fotfeste på parnasset her hjemme, ble straks løftet til topps med sine første bøker i Tyskland.

Det var et grunntrekk i Hamsuns karakter at han aldri glemte en vennlighet, stor eller liten. Hans takknemlighet var uttryddelig. ~~han gjorde gudsalt gjengjeld der det sto i hans makt~~ Hele sitt liv kunne han falle i rørelse over et smil, et vennlig ord som fallt på fattiggutten i Hamarøy prestegård. Men han glemte heller aldri rappene fra linjalen over fingrene.

Han fikk så mangt et rapp over fingrene den ~~litt~~ litte, forsultne dikterspiren når han prøvde å strekke dem etter litt av livets goder. Det er forståelig at han kjente takknemlighet mot det folket som tok ham til sitt hjerte.

Allikevel ligger ^{nettskjepis} /ikke hele årsaken til tyskvennligheten her. Heller ikke i den pangermanske tanken fra ungdommen om åndelig solidaritet.

Det finnes dypere forbindelseskanaler mellom den tyske folkesjel og Hamsuns diktersinn, en gjensidig tiltrekning